

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Fölényes magyar többség a népszavazásnál

Budapest, dec. 16. Magánjelentés: Ma reggel kezdődött meg Sopron vidékén a népszavazás. A nép nagy lelkesedéssel járul a szavazási urnákhoz és a lakosság 70-80 százaléka Magyarország mellett adja le szavazatát. Körülbelül a késő esti órákban fog

végét érni a szavazás, az eredményt a mai napon — amikor a szavazatok összeszámolása megtörténik — fogják csak kihirdetni. A hangulat nagyon bizakodó, Magyarország fényes győzelmét itt is egész bizonyossá vesszük. (MTI.)

Ausztria egyetlen szavazatot sem kapott

Nagyecsk, december 16. Reggel egy-negyed 8 órakor mise volt a cenki templomban, amelyen résztvett a gazdátársadalom, mint a cenki cukorgyári munkásság és tisztikara. A Hymnus elneklése után a község-háza elé vonultak, ahol az antant bizottság megérkezése után, pont 8 órakor megkezdődött a szavazás. A hangulat kitünő. 1033 szavazó közül fél 1 óráig 880 adta le szavazatát. A helyzet ismerői úgy vélik, hogy eddig Ausztria egyetlen szavazatot sem kapott.

Sopron, december 16. A balfi templom a reggeli órákban zsúfolásig megtelt hívőkkel. A könyörgés után megkezdődött a község-házán a szavazás. Dél előtt 11 óráig szavazásra jogosult közel 320 adta le szavazatát. A szavazás a délutáni 2 óráig előreláthatólag befejeződik. Beavatottak szerint 80 százaléka fog Magyarországnak szavazni.

A községben általában teljes a nyugalom. Minden zavaró incidens nélkül, a legnagyobb csendben és lelkesen folyik a szavazás. (MTI.)

Egyhangulag Magyarország mellett

Sopron, dec. 16. Valamennyi Sopron környéki községben befejezték a népszavazást. A 8 községben összesen 7905 szavazásra jogosult volt. Ezek közül leszavazott 6757. A hozzávetőleges becslés szerint a magyarok a községekben is túlnyomó többséget kaptak. A népszavazás alkalmával úgy Sopronban, mint a községekben leadott szavazatok összeszámolását szombaton reggel 8 órakor kezdi meg a központi bizottság. Remélhető, hogy a szavazás eredményét holnap délután folyamán nyilvánosságra hozzák. Ez alkalommal a város valamennyi templomában megkonditják a hárangokat.

vazó 1037 szavazatot, Bozon 350 szavazó 345 szavazatot és Fertőrákoson 1525 szavazó 1372 szavazatot adott le. A két első község előreláthatólag egyhangulag Magyarországnak szavazott, míg Fertőrákoson a szavazatok körülbelül egyenlően oszlanak meg a két ország között.

Sopron, dec. 16. A város polgárainak körében mozgalom indult meg, hogy a magyar kormány a város átvételére, aminek a velencei egyezmény értelmében nyolc nappal a népszavazás eredményének a kihirdetése után kell megtörténnie. Kánya Kálmán rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert küldje ki, aki Sopron városának szülöttje és ottani ősrégi patricius család sarja.

A mentelmi ügyek körül

A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Botlik József alelnök.

Hegedűs György napirend előtt szóval fel, mint az ÉME tagja. Az ÉME társadalmi szervezet, amelynek célja a keresztyén szellem felébresztése, fenntartása és apoíása, gazdasági és kulturális téren, minden politikától mentesen. Ez az egyesület törvényesen engedélyezett szervezet, amely a királykérdésben senkinek eszköze nem volt. Minthogy Kiss

Menyhért nem mint az Ébredők tagja beszélt, hanem mint képviselő és olyan kifejezésekkel illette Magyarországot volt koronás királyát, amelyet a Ház elítélt és nagyon súlyos megrovásban részesített, kijelenti, hogy az ÉME nem azonosítja magát Kiss Menyhért legutóbbi beszédével és az abban elhangzott kifejezésekkel.

Ezután áttértek a mentelmi ügyek tárgyalására.

Az ellenzék munkája az ország megrontására vezet

Budaváry László: Megemlíti, hogy az ellenzék, úgy látszik, elérte, amit óhajtott, mert sikerült megbontania nemcsak a nemzetgyűlésen uralkodó egységes hangulatot, de sikerült a vita elposványosításával azt a látszatot keltetni, mintha a nemzetgyűlés egyáltalában nem törődne azokkal a nagy kérdésekkel, amelyek a nemzet legfontosabb problémái. A kormány hiába tesz bármilyen javaslatot a Ház elé, munkássága szétforgácsolódik az ellenzék huzavonaja miatt, amely arra irányul, hogy a szenvedélyeket állandóan felzavarja. Az ellenzék célja nyilvánvaló. Minden alapos indok nélkül

megakarják buktatni a kormányt, amely a nemzeti erők egységesítését és a keresztyén erők tömörítését írja zászlójára, hogy ezáltal az országot talpraállítsa. Az ellenzék azt akarja, hogy újra előtérbe kerüljenek azok az erők, amelyek munkájának köszönhető az ország romlása. Másik célja pedig az, hogy megutáltassa a nemzetgyűlést és azt a látszatot keltsse, hogy a nemzetgyűlés egyáltalán nem tud komolyan munkálkodni. Már hallatszottak is hangok, hogy emiatt szót kell kergetni ezt a nemzetgyűlést, már pedig a nemzetgyűlés munkásságát biztosítani kell.

Első az ország, azután a királykérdés

Kéri mindazokat, akik keresztyén, nemzeti programmal jöttek be a nemzetgyűlésbe, hogy fogjanak össze ebben a válságos időben és vessék latba minden erejüket, hogy ennek

a viharoknak törekvése lehetetlenné váljék. Amikor kérdezi, hogy ki volt a budaörsi vérontás okozója akkor nagy felelősség hárul azokra, akik azt előidéztek. Ő szerinte azok

tették, akik a koronás királyt belevitték a pucosba és akik belejuttatták a királyt abba a helyzetbe, hogy löjjenek vonatára. Véleményem szerint ez igenis nyílt lázadás a nemzet ellen, mert mit jelent az, ha a nemzetnek van törvényes kormánya és akkor a kormánnyal szemben fenyegetőznek, hogyha nem adják át a hatalmat, akkor a kormányelnököket felakasztják. Bármennyire nem szeretem a Habsburgokat, de nem tartom megengedhetőnek, hogy egy koronás királlyal így cselekedjenek. Az ellenzék részéről olyan törekvéseket látunk, hogy mindent kérdést fel akarnak használni arra, hogy az egységes magyar nemzetet tönkre tegyék és ezért szükségesnek látom, hogy ezzel a felforgató törekvéssel szembehelyezkedjünk. Már Huszár Károly rámutatott arra, hogy titkos erők akarták az ország rendjét és nyugalomát megbontani. E célra minden kérdés jó nekik. Abban is csak arra törekednek, hogy éket verjenek magyar és magyar közzé. Ha nem vesszük észre ezeket a támadásokat és nem vörjük vissza, akkor el is érik sötét politikai céljukat.

Félre kell tenni mindent, ami a királykérdés személyi részével függ össze. Ne feleslegessük ezt a kérdést, mert veszélybe döntjük vele az országot. Az első az ország talpraállítása. A királykérdés személyi része, majd elintéződik magától. Megállapítja, hogy itt csak nemzeti független királyság létezhet.

A sürgős kérdések megoldása

A magyar nemzet szeméit a nemzetgyűlésre függeszti, inuen várja az irányítást. Itt pártusákból tűnnek el a keresztyén nemzeti gondolatok. A nemzetgyűlés tagjai közül, akik kint jártak a vidéken, jól tudják, hogy mit akar a nép és hogy mennyire várja a sürgős kérdések megoldását. Várják a tisztviselő, munkás és az iparos kérdésnek megoldását, nemkülönben a kis ekzsisztenciák felsegítését, pénzünk értékének javítását, a tisztviselők fizetésének rendezését, a kisipar felkarolását, a kisgazdátársadalom felsegítését és a földnélküliek számára földjuttatást. Mindezek szent kötelességek. Ezek elől nem lehet elzárkózunk. Felelősöknek kell tartanunk a liberálisokat is, akiknek nem szent a haza érdeke, amelynek csak a liberális eszme diadalra juttatása a fontos és ennek érdekében felhasználják mindent a keresztyén irányzat megbuktatására. Hiszem és vallom, hogy ebben a nemzetben van elég erő arra, hogy megakadályozzuk ennek a felforgató liberális irányzatnak ténfoglalását. A nemzetvédelmi erőket nem fog sikerülni megdönteni. Az Ébredő Magyarok Egyesülete a jogrend alapján áll.

Rubinek István a mentelmi bizottság előadója Hegedűs Pál egyik levelét olvassa fel, amely visszautasít egyes elhangzott támadásokat.

A puccsistáknak felelniük kell

Lingauer Albin: A letartóztatott képviselőknek felelniük kell cselekedetükért a független magyar bíróság előtt. A fogvatartás igazolására a kormány két indokot hozott fel. Az egyik a jogegyenlőség, a másik a külpolitikai szempont. A fogvatartásnak három tengelye van. Az egyik a politikai gyűlölet, Andrassy, Rakovszky, Beniczky és a legitimizmus iránt. A másik tendencia bizonyos nem legitimista szervezetek megszállásait. A kérdés harmadik tengelye az, hogy IV. Károly király helyett, egy másik Habsburgot akarnak a trónra helyezni. (Nagy zaj.)

Lingauer és a sajtukucac

Ezek után méltatja Beniczkynek és társainak álláspontját a Habsburg kérdésben. Ezzel kapcsolatosan a saját álláspontját is kifejti. Kijelenti, hogy 1918-ban ő maga is örült Magyarország függetlenségének és hogy a magyar nemzet megszabadult a Habsburg-dinasztiától. Azután láttuk, hogy a külföld teljesen bizalmatlan irántunk. Azután jöttek a kiviteli panamak. A keresztény uralom erkölcsi tekintélye süllyedni kezdett. Mindezeket nem a kormányzat hibájának tulajdonították, hanem a szocialistáknak és a kommunistáknak. Ilyen tünetek között jött a nyugatmagyarországi felkelés. Egy ideig együtt dolgoztunk, azután észrevettük, hogy Héjjasék és Prónayék jöttek oda. (Nagy zaj a kisczardapárton.) Kétségbeesve láttuk, hogy Nyugatmagyarország ügye kezd el-süllyedni. Ezután felolvass egy pinkafői eredetű levelet, amelyben az van, hogy Albrecht főherceg lesz a Lajta-bánság hercege és innen már csak egy lépés Budapest, úgy hogy nemsokára koronázás lesz Budapesten.

Hir György: Hazugság!

Lingauer: Ne mondja a képviselő ur, hogy hazugság, mert kénytelen vagyok megcáfolni.

Lehár ezredes jelentést küldött Budapestre, Rakovszky megijedt. Ugyanakkor kapcsolódott bele Gömbös Gyula az akcióba és vette át a felkelők vezetését. E tünetek aggodalommal töltötték el a legitimistákat. Véleménye szerint ezek az állapotok voltak a puccsnak előidézői. Amit a letartóztatott képviselők elkövettek, az nem nevezhető hazaárulásnak. A sajtukucac szemében a legnagyobb lázadó a

Határozati javaslatok komédiából!

Lingauer Albin: A detronizációról szóló törvényjavaslat kifejezetten valamennyi Habsburgnak még választás útján való trónra jutását is eltiltja. — Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a jövő év legelső ülésén sürgős tárgyalás végett terjeszen elő törvényjavaslatot az 1921 évi 47-ik tc. kiegészítéséről, amely szerint a Habsburg-haz tagjainak különleges helyzetét is megszünteti. Nagyon szomorú következtetést kell ebből levonni, de ő csak azt mondja Andrásynak, úgy kell neki, miért ment oda, miért nem a Britanniába.

Óriási zaj tör ki erre az egész Házban.

Az igazságügyminiszter a mentelmi ügyekről

Tomcsányi igazságügyminiszter jogi és elvi szempontból foglalkozik az ügyvel. Első kérdés az, vajjon indokolt volt-e a kormány intézkedése, amellyel az ügyészséget a szóbanforgó képviselők letartóztatására és az eljárás lefolytatására utasította és hogy megsértette-e a mentelmi jog a kormány által. A kormánynak célja nem lehetett az, hogy a képviselők szabadon ne gyakorolhassák mentelmi jogukat. A mentelmi jognak az a célja, hogy a képviselők

A kormány köteleességét teljesítette

Tomcsányi: De vannak esetek, amikor nincsen meg a lehetősége annak, hogy a Ház határozzon a mentelmi jog felfüggesztéséről. Előfordulhatnak esetek, amikor azonnal kell intézkedni a képviselők ellen állami érdekből. Ennek következtében, ha a nemzetgyűlés nincs együtt, kell lenni egy olyan szervnek és ez csak a kormány lehet, amely az állam érdekében intézkedik. A 48-as törvények jogot adnak ehhez.

A kormány abban a meggyőződésben van, hogy e tekintetben köteleességet kellett teljesítenie. A nemzetgyűlés köteleessége politikától menten megbírálni, vajjon a kormány ez intézkedésével tényleg az állam létérdekeit veszélyeztető cselekedetet hárított-e el. Ha ezt megállapította, a kormánynak megadja a felmentést és a mentelmi jog ebben az esetben nem sértetett meg.

Ő nagyon komolyan fogja fel a kérdést abban a tekintetben, vajjon van-e büncselekmény, vagy nincs. Ezzel a kérdéssel különösen Apponyi gróf foglalkozott és épen ezért reflektál Apponyi gróf fejtegetéseire. Apponyi megállapította, hogy a forradalmak után olyan helyzet állt elő, amelyből más megoldás nem volt, mint visszatérni az ősi forrashoz, a nemzet akaratahoz. Ebből kifolyólag az általános

szakácsné. Ezek az urak ilyen bizonyos sajtukucac szempontjából lázadóak.

Elnök: Hogyan méltóztatik és kikre érteni a sajtukucac példáját?

Lingauer: Bátor voltam a mellékkormányt a sajtukucachoz hasonlítani. A király első látogatása alkalmával a legnagyobb jóakarattal közeledett a kormányhoz és akkor akarta adományozni neki a Mária Terézia rendet, mostani jövőtele alkalmával pedig az ohrantói és szegedi hercegségi címet akarta a Kormánynak adományozni. Beniczkyt pedig miniszterelnökké akarta kinevezni.

Henczer István: Hogy lehet Beniczkyt a Kormánnyal összehasonlítani?

Lingauer: Én a Kormányzó uralmát történet dolgokat hasonlítottam össze a Beniczkyvel történet dolgokkal.

Szünet után elnök felolvassa Lingauernek a sajtukucacról mondott hasonlatát, amelyet úgy értelmez, hogy ezt a hasonlatot a kormány intézkedéseire alkalmazta. Ezért őt utólag rendreutasítja.

Lingauer kijelenti, hogy esze ágában sem volt ezzel a hasonlatával a Kormányra, vagy más törvényes faktorra célozni.

Elnök: Pedig arra lehet következtetni Lingauer...

Lingauer: Akkor helytelen kifejezés. Ha az elnök ur így értelmezi, akkor bocsánatot kérek a nemzetgyűléstől.

Elnök kijelenti, hogy a rendreutasítás ezzel tárgytalanná vált.

Hegedűs György magából kikelve kiáltja oda: Ne beszéljen így azokról, akik Nyugatmagyarországon harcoltak.

Lingauer Albin: Határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben kéri a nemzetgyűlést, hogy utasítsa a kormányt, terjesszen elő sürgős törvényjavaslatot a céltalan és tartalom nélküli mentelmi jog megszüntetésére.

Óriási zaj.

Hegedűs éles hangon kiáltja Lingauer felé: Ez komédia.

Lingauer Albin azzal fejezi be beszédét, hogy a mentelmi ügyben a kisebbségi véleményt fogadja el.

viselők ne élvezzenek mentelmi jog címén teljes büntelme ellenéget. E tekintetben nagyobb az igazságszolgáltatás érdeke. A mentelmi jog kérdése csak odaig terjed ki, hogy nem forog-e fenn politikai zaklatás és hogy történt-e büncselekmény. Amíg a nemzetgyűlés határozatot nem hozott, addig eljárás nem indítható meg.

Közbeiktatások: Azért csukták be őket.

Elnök Bródi Ernőt rendreutasítja.

választójog alapján összeült a nemzetgyűlés. A nemzetgyűlés államfőt választott és amíg másként nem rendelkezik, fennáll az 1921. évi I. t. c. megállapított rendszer. Ha Apponyi gróf elismeri, hogy ez másként nem lehetett, akkor nem mondhatjuk, hogy a jogfolytonosság megszakadt. Az 1921. évi I. t. c. tehát megállapítja, hogy az ország feje az ideiglenes államfő. Ez a törvényes állapot. Aki arra törekszik, hogy ezt a törvényes állapotot megakadályozza, lázadást követ el. Hogy a lázadás fennforog-e, annak eldöntése a független magyar bíróság dolga. A nemzetgyűlésnek kell döntenie, hogy lázadás-e az, hogy az 1920. évi I-ső t. c.-ben megállapított rendszert erőszakkal akarták megdönteni. Ebben a kérdésben csak két felfogás lehet: Vagy az 1920. évi I. t. c. alapján állunk, vagy pedig elismerjük azt, hogy mindaz, ami 1918. nov. óta történt, tehát 1920. évi I-ső törvények is, forradalmi tevékenység volt. Harmadik álláspont nincs.

A másik elvi kérdés az, hogy a letartóztatásra irányuló eljárás törvénytelen volt-e. Ugyátszik, ebben a tekintetben a legnagyobb a bizonytalanság. Az 1912-ik évi XLVI ik t. c.-ben megállapított felhatalmazás alapján a kormány helyesen járt el.

Nincs kivétel

Ez a törvény a statáriális eljárásról szól. Ez a jogszabály volt érvénybenakkor is, amikor a képviselőket letartóztatták. Ha a statáriumot valamilyen büntényre kihirdették, akkor az összes büntényekre meg kell indulnia az eljárásnak, kivételt tenni nem lehet. A törvény lehetővé teszi, hogy a vádhatóság csak az ügy kellő megvizsgálása után juttassa a rögtönbíráskodás alá. A helyzet az, hogy vagy hamarabb, vagy később készül el az ügyész az anyagbeszerzéssel. Tekintettel arra, hogy ő süggette az ügyészségnél az ügyet, jelentheti, hogy az ügyész most már elkészült az anyag megvizsgálásával és ma, vagy holnap véglegesen eldöntheti, és az elé a bíróság elé viszi az ügyet, amely hivatott annak megítélésére. A hatóságok, amelyeknek kötelességük volt ebben a kérdésben állástfoglalniok, a legnagyobb tárgyilagossággal jártak el. Látszólag hosszú ideig tartott, de a bíróságnak lelkiismeretes munkát kellett végeznie.

Szónok ezután kéri, hogy beszédét délután folytathassa.

Elnök a délelőtti ülést egynegyed 3-kor zárta be.

A délutáni ülés

Bottlik József alelnök a nemzetgyűlés délutáni ülését egynegyed 5-kor nyitotta meg.

Tomcsányi igazságügyminiszter folytatja beszédét és a mentelmi bizottság kisebbségi véleményére tesz néhány észrevételt. Kifejti álláspontját, amely szerint a törvényhozás nem avatkozhatik bele az igazságszolgáltatásba. Ezután megállapítja, hogy a törvényhozásnak abban kell döntenie, hogy fennforog-e a politikai zaklatás esete, azonkívül, hogy a mentelmi jogot felfüggeszti-e és kiadja-e a képviselőket. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a szóbanforgó kérdésben tárgyilagosan, minden politikától mentesen határozzon. (Helyeslés.)

Erélyes einöklés

Elnök ezután jelenti, hogy Szmercsányi képviselő a délutáni ülésen többször ellenszegült az ő figyelmeztetésének, sőt legutóbb a padot verte és szenvedélyes hangon vitakozva, zavarta az ülést. Ezért a magatartásért már tegnap is több ízben rendreutasította és most indványozza Szmercsányi Györgynek a mentelmi bizottság elé utasítását. Sorogyi közbeszól: Hallatlan!

Elnök Somogyit rendreutasítja és megindokolja Szmercsányinak a mentelmi bizottság elé való utasítását.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a többség az elnöki indítvány mellett szavazott. Elnök kijelenti, hogy a mentelmi bizottságot utasítja, hogy ezt az ügyet 24 órán belül intézze el.

Az obstrukció ellen

Koszó István személyes megtámadtatás címén azt mondja, hogy Lingauernek sem megfőzött, sem megérett tudománya nincs. Az ő álláspontja mindenkor az volt, hogy undorral kell elfordulni mindenféle obstrukciótól, amely állandóan jön az utóbbi időben a tulsó oldalról. Olyan ennek a helyzetnek a képe, mint ha az az oldal a kimerülés utolsó fázisában lenne és már nem képes másra, mint személyes kérdésekre.

Erre az ellenzék oldalán óriási zaj tör ki, mire az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

A zaj lecsillapultával elnök újból megnyitja az ülést és figyelmezteti Koszó Istvánt, hogy maradjon a személyes megtámadtatás keretében és ne használjon olyan kifejezést, mint előbb.

Koszó István: Az a felfogása, hogy egy polgárnak csak egy állampolgársága lehet, még ha a király jött is vissza az országba. Lingauer bírálatát a leghatározottabban visszautasítja.

Vázsonyi, a köztársasági

Lingauer kijelenti, hogy Koszó államtitkár személyét egyáltalán nem akarta sérteni. Benffy Miklós gróf külügyminiszter a román kormány által küldött jelentést terjeszti be a Háznak, amely szerint a király kérdés-

A Városi Képtárban. A postaigazgatóság tisztikarának 45 tagja jelent meg a múlt vasárnap a Városi Képtárban, ahol a képtárör szívesen szolgált utmutatással a látogatóknak. Az élvezetes művészeti séta után Dr Szabó Domokos postaigazgató mondott szép szavakkal köszönetet a kalauzolásért, s tett ígéretet a Képtár jóhírnevének terjesztésére.

Ujabb karácsonyi adományok a Patronagenak. A debreceni Patronage egyesület karácsonyfájára és az árva gyermekek karácsonyi felruháására újabban a következő adományok folytak be: Dr. Weszeczky Oszkár orvos 100 K, Szántó Győző gyarigazgató íven eddig 13.110 K és pedig Stern József és testvére kefégyár r. t. 500 K, Szántó Győző 300 K Anker biztosító társaság 500 K, Alföldi Takarékpénztár 500 K, Magyar élelmiszer száll. és Árukeresk. r. t. 500 K, Debreceni Hitelbank 500 K, Ipar és Kereskedelmi bank 500 K, Mezőgazdasági gépgyár 500 K, Magyar Általános Biztosító társaság 500 K, Angol-Magyar Bank 500 K Falk Armin és tása kefégyár 500 K, Kereskedelmi Csarnok 500 K, Bosznay Dezső 500 K, Első Élelmi társaság r. t. 500 K, Karcagi cserépgyár r. t. 300 K, Vas- és rezbutorgyár r. t. 300 K, Fűszerkereskedelmi r. t. 300 K, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank Áruosztálya 300 K, Bernfeld Sámuel 200 K, Frigyesy Jenő igazgató 200 K, Halmágyi Samuel 200 K, Erber kezmuáru r. t. 200 K, Hajdu Imre 200 K, Krausz Mór borkeres-edő r. t. 200, Revész Lajos 200, Ritter Ignác 200, Fürst Ödön 200, R zsa Rezső 200, és két 150 koronás, huszonhárom 100 koronás s tizenhat 50 koronás adomány. Erdőssy Béla íven 200, A magán polgári fiú kóla tanárkara és tanulóifjúsága 365, K. David Mihály ig. tanító íven 20 Debreceni József íven 50, A debreceni ref. főgimn. tanári kara és tanulóifjúsága összesen 1604 korona 40 fillér, A debreceni eresek társ. polg. fiúiskola tanárkara és tanul ifjúsága összesen 513 korona 20 fillér, dr. Magoss Gy rgné íven 170, Gyarmati Istváné íven 250, Sotly Emil íven 450, dr. Fejér Ferenc íven 150, Bons Julis íven 105 korona. Az eddigi gyűjtés eredménye: 23.184 korona 18 fillér. Ugy a gyűjtőknek, mint a nemesszüvi adakozóknak ezuton is halás köszönetét fejezi ki 1000 elhagyott árvagyermek nevében a Patronage egyesület elnöksége. Egyben tisztelettel felkéri az Elnökség mindazokat, akiknél még gyűjtőív van kint, hogy azt e hét folyamán Somosy László egyesületi ellenőr urhoz eljuttatni szíveskedjek, ha őr sen is, a pontos elszámolás megjelhetése végett. Dr. K sserü Lajos curai bíró, törvényszéki elnök, a Patronage egyesület elnöke.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezeté közleményei: F. hó 15-én megjelent hirdetésünk pótlásául közöljük, hogy a kedvezményes só megérkezett s így annak kiosztását is megkezdettük. Felhívjuk egyben t. vendők figyelmét azon körülményre, hogy Vár utcai és Hunyadi-utcai fiókárudánkba nagyobb mennyiségű áru érkezett s így ünnepi szükségletét bárki minden tekintetben kielégítheti. Jutányos áron beszerezhetők mindenféle fűszer-, italfélék és pedig pezsgő, cognac, likőrök, rum, különféle borok, nagy választékban rendelkezünk sajtfélékkel, válogatott tea-sütemények, kekszek, csemegefélék, karácsonyi díszekkel. Ruházati osztályunkban a téli árukon kívül gyönyörű fehér és színes grenadinok méterenkint 435 koronáért, opalbatistók méterenkint 400—450 koronáért kaphatók.

Ifj. Schaff János táncintézetébe a Royalban az új tanfolyam e héten megkezdődött, beiratást még elfogadok. Külön órák bármely időben.

Legolcsóbb karácsonyi ajándék a könyv. Mesés-könyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok, karácsonyfadíszek és minden más karácsonyi ajándékok a legnagyobb választékban Csáthy Ferencz könyvkereskedésében. Piac-utca 8. kaphatók.

Ferfi és női, szőrmével, teveszőrrel, bőrrel bélelt keztyűk, gumminadrágtartók, fűzők, csipőszorítók, melltartók, antilop, szarvasbőr, trikó és kötött keztyűk érkeztek **Vitáriushoz,** Piac-u. 16 Alföldi-palota.

GRECKÓ karácsonyi képvásár Méliuszna.

Képkerekezés legújabb lécekből, ovál és tárca keretek legolcsóbban **Konczdi.** Egyház-tér.

A Magyar Távirati Iroda debreceni fiókja azonnali belépésre perfekt gépirónót keres. Jelentenek lehet a Magyar Távirati Iroda helyiségében (Angol királynő) délután 4—5 óráig.

Baromfi- és galamhiállítás Debrecenben

Az alig félévvel ezelőtt városunkban alakult Keletmagyarországi Baromfi és Galambtenyésztők Egyesülete az agilis vezetőség fáradságot nem ismerő munkássága és főleg áldozatkészsége folytán 1922. jan. 7-én és 8-án a városházán a volt nyomdai szedőteremben országos baromfi, nyul és galamb stb. kiállítást rendez. Régi hiányt van hivatva pótolni és mondhatni országos és nemzetgazdasági érdeket képvisel városunk eme fiatal egyesülete, mely már is dicsőre méltó eredményt mutathat fel akkor, midőn a kiállítás megtartásával a nagyközönséggel is megismerteti a fajbaromfiak különféleségét, szépségét és hasznosságát.

Nagyszabásúnak és sikerültnek ígérkezik a kiállítás, amennyiben az ország nevesebb szakértői ugyszólván mind versenyre kelnek a debreceni diadalért. Viszont a debreceniek is nagyban hozzájárulnak majd a sikerhez, mert városunk baromfi s különösen galambtenyésztése országosan elismert magas fokon áll. Már eddig is több értékes tiszteletdíj ajánlatot fel a legjobb eredményeket elért tenyésztők részére.

A nevezések december 24-ig jelentendők be **Csapó László** alelnöknel, (Kigyó-utca 53.), ki a kiállítás ügyeiben bárkinak készséggel nyújt felvilágosítást.

Felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét a kiállítás látogatására, mert hosszú évek után újból alkalom nyílik a fajbaromfiak szépségében gyönyörködni. Az egyesület a kiállítást ismeretterjesztővé is óhajtván tenni, a belépődíjat a lehető minimálisan: 10 koronában állapította meg, hogy így a kiállítást minél többen meg tekinthessék.

A juhtenyésztők egyesületének első ismeretterjesztő előadása

Holnap d. e. 11 kor a Polgári és Gazdakör helyiségében tartja meg ez a fontos és közgazdasági életünkben bizonyosan nagyjövőre hivatott egyesület az első propagandajellegű, egyszersmind ismeretterjesztő előadását, mely után a vidék következik. Az egyesület vezetősége, **Trásy Géza** elnök, **Kerész István** alelnök és **Rickl László** főtitkár ez alkalomból személyesen felkeresték a város vezető köreit, **Miskolczy** és **Szomjas** főispánokat, a városi tanácsot, **Czeplédy Mihályt**, a vármegyei gazdasági egyesület elnökét, kik mindnyájan, valamint a gazdák tekintélyes része megígérték részvételüket.

A gazdák nagy érdeklődéssel várják **Surgóth Jenő** gazdasági főfelügyelő általános közgazdasági kérdésekről szóló bevezető előadását, valamint **Halász Miklós** gazdasági akadémiai tanárnak a tejelő állatok tenyésztéséről és dr **Rácz Mihály** gazdasági akadémiai tanárnak a gyapjunemesítésről és egy mintajuhászat berendezéséről szóló értékes ismertetéseit.

Munkatársunk ez alkalomból felkereste az egyesület elnökségét és vezető embereit, akik az egyesület alakulásáról, céljáról és hasznos terveiről a következőket mondták:

— A debreceni juhtartó gazdák kezdeményezésére, a helybeli Hangya, a Debreceni Első Takarékpénztár, a Gazdasági Takarékpénztár és a Közgazdasági Bank által megrendezett helybeli első országos gyapjuvásár erkölcsi és anyagi sikere pattantotta ki azt az életrevaló gondolatot, hogy a juhtartó gazdák erkölcsi testületbe tömörüljenek és ezzel mintegy életrekeltsék a félbemaradt és már-már elfeledett közbirtokossági intézményt, amely még 1877 ben megalakult, de amelynek eleven ereje és alapszabályai mind a mai napig nem voltak.

— Az egyesületnek főprogramja a Hortobágy értékesítése, ott egy **mintajuhászat** felállítása, tenyészállatok kiválasztása, tenyésztése, államilag elismert törzskönyvezése. Azután pompás **kiállításokat** rendez és országos érdeklő **gyapjuvásárokat** tart. Mar a tavasszal felállít a Hortobágyon egy **gyapjuvásárokat**, de összeköttetésbe lép az országos gyapju-minősítő intézettel és ennek révén felvilágosítást ad a tiszántúli gazdatársadalomnak a

gyapju világpiacairól és viszont. Mielőbb felállít egy **juhtej-feldolgozó** telepet, amelyből később nagyszabású gyárat remél fejleszteni. Eddig a juhtejből ittenfelé csak azt az u. n. gomolyát gyúrták, amely kitűnő eledel a nyáron át sóval és fekete retekekkel, a szalonnát is pótolja, de egy nagy baja, hogy nem szállítható, mert törékeny héja, ha egyszer megrepedt, könnyen romlik.

— Liptónk egyelőre elveszett, így hát a Hortobágyon kell elkészíteni a friss májusi liptói turót (a liptai brinzát, mint odafenn hívják. Istenem, de hányszor jóllaktam belőle diákkoromban 5 krajcár áruból!)

— A juhtenyésztő gazdák vállalkozása épenséggel **nem helyi jellegű.** Propagandáját és működését kiterjeszti Tiszántul legnagyobb juhtenyésztő vármegyéire, u. m. Szabolcs, Bihar, Heves, Jásznagykun, Békésmegyékre. Épp ezért az ország minden részéből érdeklődés nyilvánul és a fővárosi kereszttyéa sajtó is érdemileg foglalkozik vele és a városi hatóság, a szakminisztériumok a legteljesebb megértéssel és készséggel támogatják a nagyfotosságu mozgalmat.

SZÍNHÁZ.

CO
HETI MŰSOR

Szombat: **Romanc C)** bérlet.
Vasárnap délután: **Bob herceg.**
Vasárnap este: **Az iglói diakok.**
Hétfő: **Hamlet A)** bérlet
Kedd: **A heidelbergi diáklét B)** bérlet.
Szerda: **A kis király C)** bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C) bérletben a **Romanc** kerül színre.

Asszonyi diadal, társadalmi dráma 5 felvonásban. Az angol filmprodukción diadala. Ez a nagystilű darab, hallatlanul előkelő műveléssel, stilszerű felépítésével és a legjobb londoni színészek kitűnő játékával a budapesti bemutatón osztatlan sikert aratott, ma szombaton és holnap vasárnap mutatja be az Apolló.

Páris éjjel, nagyvárosi dráma 5 felvonásban Dolores Cassinelli főszereplésével lesz az Apolló hétfői szenzációs műsora.

Sándor Matyas, Verne Gyula regénye filmen, karácsony hetében mutatja be az Apolló.

A Gyimesi vadvirág gyönyörű népszínmű filmen az Urániában nap-nap mellett a közönség legnagyobb érdeklődése mellett kerüi bemutatásra. Holnap Vasárnap utoljára látható 3, 5, 7 és 9-től. Jegyelővétel!

Thury prologját, Szvitlik csángó nótáit zajos tapsal honorálja a közönség a „Gyimesi vadvirág” minden előadásán az Urániában. Kiegészítő film „Chaplin az áruházban” 2 felvonásban.

Jön! Csak felnőtteknek! A mozgalmas éjszaka amerikai film hétfőn, kedden az Urániában.

Jön! Stuart Webbs a detektívek királya „Georg Bulli” amer. bűnügyi filmen a jövő héten Nobodyval egy előadásban az Urániában.

SPORT

Profi vagy nem? Ez a kérdés foglalkoztatta a sportköröket a KAC ügyvel kapcsolatban, melyben ma fordulat történt. Lenhardt és Boldog beismerték, hogy a KAC nál 3 pénztárkönyvet vezetnek s ebből kifolyólag a szövetséget is megkárosítottak. De ez csak a kezdet, mert az elkeseredett KAC tagok előre megígérték, hogy feljelentést tesznek több egyesület ellen, mely hasonlóan fizeti a játékosokat. A meginduló lavinát Tibor ügyes indítványra van hivatva feltartani, melyben nevezett kéri a szövetséget, hogy az eddigi botlásokat nézze el, hanem annál erélyesebben fogja meg az ezután követendő hasonló profi izü ténykedéseket.

Befejezték a testnevelési előadásokat. Debrecenben nov. 3-án nyitott meg a környékben elhelyezendő testnevelők szakiskolája, melyben 22 hallgató vett részt. A 6 heten keresztül délelőtti-délutáni tartott előadások a mai nappal véget értek s most már csak napok kéré-

MINDEL ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

dése, hogy a testnevelők megkezdjék áldásos működésüket. Kevesen tudják a debreceni sportférjak közül is, hogy milyen kiváló sportolókat üdvözölhetünk körünkben. Elsősorban Harry-ről kell megemlékeznünk, ki különösen Krasznajarkban, az orosz fogságban mutatta meg, hogy milyen kiváló futballista. Ő volt a centerhalf és csapatkapitány. Kiváló játékaival teljesen háttérbe szorította Bródyt, a budapesti játékost, kivel a csapatban együtt volt. Atlétikában is, gerely, súly, diszkosz, valamint 400 és ennél távolabbi futásokban ő tartotta ott a rekordot 4300 tiszta közül. Mint vívó s oktató is kivált, Márkussal egyetemben s amíg itt volt, nem egy kedves tanítványt szereztek maguknak a MOVE vívótermében. *Lépes Győző* a téli sportokban teljesen otthonos s kiváló eredményekre tett szert a háborút megelőző években, pár értékes második díjat nyert Davosban. *Elekes* kiváló futó, ugyancsak *Bechner* a vívásban produkál elsőrangot. Bizton remélhetjük, hogy a kikerült testnevelők számos üdvös javítást fognak keresztülvinni a sport terén.

Lengyel—magyar válogatott. Vasárnap rendezte az MLSz a két nemzet válogatottjainak mérkőzését, mely hivatva van a szimpatikus lengyel nemzet az érzelmi összekötést is ápolni. A szövetségi kapitány a következő csapatot állította ki a lengyel válogatottak ellen: Zsák, Vogl II., Mandl, Kertész II., Obitz, Blum, Pluhár, Pataki, Orth, Molnár, Schlosser. Bírónak ez alkalommal a prágai Graetz-delegátot,

MOVE klubközi vívóversenye. Budapesti sportklub klubközi vívóversenyét Schenker Zoltán nyerte meg 4 győzelemmel és 6 ponttal. 2. Majunke Walter NYC. 3. Krencsey Géza MAC. 4. Uhlyarik Jenő MOVE. 5. Koczy Aladár. 6. Misley Sándor.

Birkózás. Magyarország 1921. évi vidéki birkózó bajnokságának előkészítője a kerületi szövetség által vasárnap, folyó hó 18-án Arany Bika dísztermében rendezendő kerületi válogató verseny. A verseny az új súly és idő beosztás szerint 6 súlycsoportban 20—5 és 5 perces menetben, 3 illetve 1—1 perces idő megszakítással bonyolítatik le. A légsúlyban a DTE országos bíró birkózója Paulovich Béla hosszú pihenés után először áll starthoz a szezonban. Elkeseredett küzdelem várható közle és Szuhács András, a NyTVE tagja között. Szuhács ez évben a MOVE által rendezett magyar bajnokságot főtényesen nyerve, a vidéki

bajnokság jogos aspiránusa lehet. Az elsőseg kérdésebe belefog azonban szólni Schmed NyTVE, Markovics, Nagy DVSC, Henszel, Szolnoki DMTE, Nagy A. DKASE és Káll J. DTE. A második és harmadik helyért folyó küzdelemből a több technikával rendelkező fog győztesként kikerül. A pehelysúlyban a debreceni egyesületek legjobbjai fogják erejüket összemérni a Nyireyházai két bajnokkal Kiss Kálmán és Benkő Andrással. A könnyű, kisközép, nagyközép és nehézsúly versenyzőivel holnapki számunkban foglalkozunk.

Törvénykezés

§ A demecseri fosztogatás a katonai törvényszék előtt. A tegnapi folytatolagos tárgyaláson a bíróság elsősorban azokat a tanukat hallgatta ki, akik a tegnapi tárgyalásról elmaradtak és a tegnapi tárgyalásra elővezettek. Leicht Hermann gégyényi cipész azt vallotta, hogy az üzletet háromszor kifosztották és onnan 600 pár csizmát vittek el. Egy másik alkalommal az egyik vádlott egyedül ment az üzletbe s az ott segédként dolgozó orosz fogoly csizmáját saját rossz cipőjével kicserélte. A tanu szerint a vádlottak részegek voltak.

A délután folyamán *Bölykös Pál* vendég lős vallotta, hogy a vádlottak közül négyen a fosztogatás napján rálöttek, de nem találtak. A kihallgatás folyamán kiderült, hogy *Bölykös* még 1914-ben Lestyánszkyra az egyik fővádlottra rálőtt s ez ezért lőtt akkor rá.

Balogh János vasutas épen arra ment, amikor három vádlott holtrészegen támogatta egymást.

Kovács András látta, hogy *Kovács Lajost* a tömeg kényszerítette fegyverre, hogy álljon közéjük.

Liky Mihály a fosztogatás estjén *Kovács Lajost* teljesen részeg állapotban szedte fel a földről.

Az utóbbi két tanu *Pórszász Károly* dr védő indítványára a bíróság megeskette.

László Albert, az ottani bíró tartalékos hadnagy fia a forradalom idején a rendet igyekezett fenntartani s a vádlottakra nézve terhelő, de ingadozó vallomást tett.

Több jelentéktelen tanu kihallgatása után a bíróság a tárgyalást berekesztette s folytatását a délelőttre tűzte ki.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Lakást
keres gyermektelen fiatal házaspár szoba konyhás esetleg csak egy szobás lakást. Cim a kiadóhivatalban. E

Varrógép
szivarkahajós elutazás miatt jutányosan azonnal eladó Malomköz-utca 4. sz. alatt. E

Belyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 20.
Telefon 1365.

Forgács István
művelés
Debrecen

Kardos László
DEBRECZEN, Kos uth-u 9.
ALAPITVAI 831 BEN.

Hasznos karácsonyi ajándékok.

Menyasszonyi kelengyék,
Mindenfajta vásznak,
Asztalneműek, Ágyterítők
Barchentek, Kanavásznak
Saját készítésű Paplanok
Matrácok

MEGBIZHATÓ
jó minőségű
ÁRU
HATÁROZOTT
ÁRON.

A legjutányosabb

Kisház jókarban, 950
□ öl telekkel
konyhakertnek
eladó.
kiválóan alkalmas fekete agyagföld
Nemes-utca 7. szám (Tócos kert.)
Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében
délután 6 órakor.

A tőzsde

Magyar korona: 70.

Az alacsonyabb zürichi jegyzés, valamint azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a pénzügyminiszter a pénzsűke enyhítésére erőlyes intézkedéseket fog tenni, rendkívül élénk hangulatot váltottak ki a tőzsde nyitáskor. Egyes papírok ugrás szerien emelkedtek, azonban a hangulat ezután közvetlenül ismét elcsendesedett. A nyitáskor barátságos irányzat nem fejlődhetett ki. Az élénkség elcsendesedett. A forgalom szűk keretek között mozgott. A tegnapi jóval magasabb nyitási árfolyamok lassanként lemorzsolódtak úgy, hogy záratkor majdnem az összes papír nyitási nívója alatt zárult és csak egyesek voltak azok, amelyek nyitási árfolyamukat meg tudták javítani, mindamellett az egész tőzsde általában a tegnapi nívó felett zárt. A kuliszban nem volt nagy üzlet. A bank és malompiac esendes. A nyitási árfolyamok csökkentek. I. Bpesti gőzm. 500 koronával nyitás alatt zárult. A szén és vaspiac eseménytelen. A vegyespiacn Chinoin iránt mutatkozott érdeklődés, amely nyitási árfolyamát megnyitotta. Elénkség üzlet volt csökkenő árfolyamok mellett Izzóban, Papiriparban, Gummiban, míg a fapiacn Guttmanban. A fapiacn Magyar Lloyd iránt mutatkozott érdeklődés úgy, hogy árfolyamát meg tudta javítani.

Endapesti zárlat.

Magyar hitel 1860, Osztrák hitel 980, Angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 725, Magyar-Olasz 305, Jelz hitelbank 305, Hazai bank 635, Salgó 5500, Rimamurányi 2660, Közúti 990, Déli vasút 1200, Államvasút 3200, Keresk. bank 6925, Általános takarékp. 990, Pesti hazai 24600, Borsod miskolci 3500, Concordia 2350, Budapesti gőz. 5900, Gizella 2600, Hungária 2450, Viktória 14700, Beocsi 6600, Kohó 5300, Általános kőszén 11450, Urikányi 6175, Adria 7200, Atlantic 7800, Levante 7400, Trust 2000, Gans Danubius 32000, Ganz villamos 5450, Lipták 444, Magy. ac 1 2650, Schlick 1100, Wörner 640, Brassói 3400, Izzó 5275, Spódium

2375, Hazai faterm. 2100, Klotild 3300, Erdő 1000, Nási 17000, Neuschl Licht. 710, Orsz. fa 1185, Telefon 4200.

Valuták.

A valutapiacn az alacsonyabb zürichi jegyzés következtében az irányzat jobb volt, később azonban megint és az árfolyamok bécsi hirtásra lemorzsolódtak. — Dollár 700 fölött nyitott, később 683-ig kénytelen volt engedni. A tőzsdei vége felé 693-al kötötték. Egyébként az összes értékek a nyitási nívó alatt zártak.

A devizapiacn Prágában, Berlinben és bécsi kifizetésben volt élénkség.

Napoleon 2630—2675, Angol font 2780—2830, Dollár 702—712, Francia frank 5750—5550, Márka 375—85, Lira 3050—3100, Osztrák kor. 1150—1150 Rubel 5050—5150, Lei 542—552, Szokol 820—830, Svájci frank 13250—13550, Korona dinár 1000—1020, Lengyel marka 1900—2000.

Zürichi zárlatosság Berin 25 200, Holland 187—, Newyork 516, London 2147, Páris 4040, Milánó 2350, Brüsszel 3875, Prága 610, Endüpest 70, Zágráb 190, Bukarest —, Varsó 16, Bécs 619, Osztrák bélyegzett 10.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsden az irányzat vonatott volt. Árak az utóbbi napokhoz képest nagyjában változatlanok. A forgalom kis keretek között mozgott. Némi élénkség csak búzában volt, amelyben a tegnapi kezdődött vásárlások tovább folytatódtak. Ugy a budapesti, mint vidéki malmok a vásárlástól tartózkodtak. A rozs pár fillérrel lonyult. A köles és zab megfelelő kereslet híján 25—50 pontos árvesztéséget szenvedett.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2150—2175, fehérmegyei 2130—2160 pestmegyei 2130—2160, rozs 1420—440, takarmány árpa 1650—1675, sörárpa 1750—850 köles 1600—650, zab 1400—450, tengeri 1725—750, repce 28—29, Korpa 95—970.

Liszt és őrlemények piacán a helyzet változatlan. Forgalom nincs.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 263, eladatott 4.

Szabadvásári maradvány 1537 sertés. Érkezett 38, eladatott 87. Árak zsírsertés fiatal nehéz 70—80, könnyű 65—75.

Dollárt
Simon György DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.

„LILLY”
Gyermek ruha üzlet
Ferencz József-ut 23. sz. alatt
MEGNYILT.

Óriási választék leányka ruhákban, Leányka és fiu ruhák confectionálását hozott anyagból is, a leg-rövidebb idő alatt vállalja.

Sesztina Lajos
vaskereskedése
Piac-u 23. Telefo 6.

Rudvasak, vaslemez
Horgon, fedélmez
Tűzhe yóntvények :
Karikás kályha : :
SZEGEK, Huzatok,
Csiszoló korongok,
Vadászai czikkek,
GAZDAPÁGI, HÁZ-
TARTÁSI VASÁRUK

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonffy
utca 17.

Kőváry és Altmann

szüicsmesterek
Debrecen, Piac utca 42.
Pannonia szálló udvar
Mindenféle szüics munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

Hirdetmény

A m. kir. rendőrkerületi ruhatárban levő kiseleztezt ruhadarabok (köpeny, bluz, nadrág, csizma, cipő stb.) folyó hó 17-én, d. e. 11 órakor a rendőrségi épület III. em. 100 sz. szobájában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett elfognak adatni. Debrecen, 1921 decz. 16.

Dr Ferenczy Tibor sk.
kir. főkapitányh.

Rikkancsok
azonnal felvételnek la-
puak kiadóhivatalban.

NAPI HIREK

oo

Vasárnapi istentiszteletek

Az ev. ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál Dr Révész Imre lelkész, délután 5 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész, Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Baja Mihály lelkész, délelőtt 11 órakor predikál Szele György lelkész, délután 2 órakor predikál Gábor András s. lelkész, Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Baka Béla s. lelkész, délután 2 órakor predikál Kiss Andor s. lelkész, Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész, délután 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Nagy István vallásitanító-lelkész.
Városi szegényházban délelőtt 10 órakor predikál Kovács János vallásitanító,
Pallagi Gazdasági Akadémián délelőtt fél 10 ó. predikál Uray Sándor lelkész.

Nyilasfelepi elemi iskolában d. u. 2 órakor istentiszteletet tart vallásos ünnepély keretében Mezei Béla vallásitanító-lelkész.

Vasárnapi iskolák a következő helyeken tartanak: Dóczy intézetben délelőtt 9 órakor, Kossuth-u. 75. sz. délelőtt 9 órakor. Nőegyleti Árvaházban délelőtt 9 ó. Pacsirta-u. iskolában délelőtt 9 órakor, Leányutcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza Otthonban d. e. 9 órakor. Kollégium I. kapu, földszint, balra 5 sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor, Eötvös u. iskolában d. u. 2 órakor. Csap-u. leányiskolában délután 2 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Kollégium, I. kapu földszint, balra 2. ajtó) délután fél 4 órakor.

A róm. kath. templomban ma vasárnap (dec. 18-án) 6 órakor hajnali mise, a mely mindennap dec. 23-ig bezárólag, délelőtt 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes szent misék. Fél 10 órakor nagy szentmise, utána szent beszéd. Délután fél 4 órakor szent olvasó, 4 órakor szent beszéd és Szent József ajtálosság.

Az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) folyó hó 18-án, délelőtt 10 órakor, az istentiszteletet Farkas Győző budai vallásitanár végzi, mikor is megtartja próbaszónoktatást.

Bernolák Nándor népjóletti miniszter Debrecenben. Mint már jeleztük, Bernolák Nándor a vasárnapot választói között tölti. A debreceni keresztyén nemzeti egyesülés párt vezetősége közli, hogy a miniszter vasárnap reggel érkezik, a párt fél 9 órakor a vasuton ünnepélyesen üdvözlö. A miniszter a vasutól a r. kath. plébániára megy, s ott száll meg. Délelőtt hivatalos ügyeket intéz és látogatásokat tesz, délután 3—5 óra közt kihallgatásokat tart Csernus Mihály képviselőnek, a rk. plébánián levő lakásán. A kihallgatásra vasárnap délután lehet jelentkezni a párt titkárnál a plébánián. A miniszter este, tekintettel a fontos politikai ügyekre, visszautazik.

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága hír szerint december 30-án tartja Miskolczy Lajos főispán elnöklété alatt decemberi rendes közgyűlését.

Szomjas Gusztáv főispán nyilatkozata. Felkértünk az alábbi nyilatkozat közzétételére: Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának 1921. december 15-én tartott közgyűlésén elmondott elnöki megnyitói beszédemnek a T. osztályra vonatkozó részei arról az időről szólnak, amikor a T. osztály mint ilyen, fennállott és működött. Arról nincs tudomásom, hogy a T. osztály mint hatóság Hajdúvármegye közállapotaira vonatkozólag bármely sajtó-organumnak adatokat szolgáltatott volna. A közgyűlésen említett Acs-Nagy Jenő főhadnagy tudomásom szerint a T. osztály kötelékéből már régebben eltávozott. Debrecen, 1921. évi december hó 16-án. Szomjas Gusztáv, főispán.

A kulturtanácsnok Budapesten. Csűrös Ferenc dr kulturtanácsnok tegnap délben Budapestre utazott és a város kulturügyeiben tárgyalni fog az illetékes minisztériumokban. Hír szerint a Déry-múzeum ügyében is tárgyalni fog dr Czákó Elemér miniszteri tanácsossal, akit Déry Frigyes megbízott, hogy magyarországi ügyeiben teljhatalmulag intézkedjék.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége vasárnap d. e. 11 órakor a Városházán tartja alakuló gyűlését, ezt megelőzően pedig szombat este 6 órakor a Vigszínházban műsoros estély lesz, melyen Tormay Cecília tart előadást. A Ker. Nemzeti Liga elnöksége felhívja tagjait, hogy úgy az estélyen, mint az alakuló gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

Házasságkötés. Jóna János gazdálkodó Kozma Juliánával.

A jog és pénzügyi bizottság ülése. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután 3 órakor dr Vargha Elemér tb. főjegyző elnöklété alatt ülést tart. Az ülésen a decemberi közgyűlés elé kerülő ügyeket készítik elő.

Vizsgáznak a jegyzőgyakornokok. Megemlékeztünk arról, hogy a községi jegyzői tanfolyam hallgatói már levizsgáztak. Most ezek után megkezdődtek a képesítő vizsgálatok. Tegnap egész nap három bizottság előtt képesítettek a jegyző gyakornokok. Az első bizottság elnöke Szomjas Gusztáv vármegyei főispán, a második bizottságé Pákozdy Sándor alispán, a harmadiké pedig Cseke Sándor árvaszéki elnök. Mindegyik bizottság igen szigorú, és ennek ellenére is az első nap eredménye kielégítő. Hír szerint a képesítő vizsgálatok még négy napot igénybe vesznek, mert a vizsgázók száma szokatlanul nagy, közel 150.

Hajdúvármegye és a királykérdés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlése tárgyalta Zemplénavármegye átiratát. Zemplénavármegye legutóbbi közgyűlése ugyanis a királypucsszerű erélyes meghiusulása alkalmából üdvözlő felirat intézését határozta el, melyben üdvözlö a kormányt és a Kormányzót. Zemplénavármegye ezt az átiratot megküldte Hajdúvármegyének is támogatás végett. Hajdúvármegye változás nélkül magáévátette Zemplén álláspontját, mely szerint ragaszkodik ugyan a királyság intézményéhez, azonban elítéli a puccsszerű kísérletet, mely hazánk végpusztulását jelentette volna, ha sikerül. Ezért Hajdúvármegye azt határozta, hogy üdvözlö a kormányt, a Kormányzót, a nemzeti hadsereget és az egyetemi ifjúságot.

Értesítés. Miniszteri rendeletre az összes fényképészeti műtermek vasárnap délután zárva vannak. Minden más ünnep napon és ünnep hétfőjén egész nap nyitva.

Új képek vannak Burg Izsó „Adria” műtermének összes kirakataiban, a régi képek féláron megvehetők.

A „MANSZ” Debrecenben

Ma emlékezetes napja lesz Debrecennek: a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyökeret ver városunkban is. Mig a fővárosban már majdan két esztendő óta szerencsés kézzel megszervezett és vezetett alakulat már eredményeinek gazdag sorozatára tekinthet vissza, büszkén és önérettel, addig minálunk Debrecenben, az országnak tekintélyes részét kitevő Tiszántul kultur és gazdasági központjában, mindeddig a megalakulás nehézségeivel néztek farkasszemet, míg végre Tormay Cecílinek, a mai irodalom kifünő tolu ünnöjének és a magyar nők vezető géniuszának korholó, de mégis meleg intőszavára és olyan lelkes hölgyek, mint Fráter Erzsébet, Hubert Ottóné, Garda Dezsóné, Koncz Aurélné szervező talentumának kedves gyümölcse gyanánt megszületik holnap, mindnyájunk óhajára a MANSZ, támaszú, bátyájú a keresztyén nemzeti gondolatnak, a keresztyénség híveinek összetartozását és nemes barátságát ápolandó, a női szív minden érzésének és gyöngédségének segítségével és meghajtva zászlaját a kalvinista Róma a nagy nemzeti multja, kulturértékei előtt.

A „MANSZ” debreceni megalakulása nem csak helyi jelentőségű, hanem országos fontosságú érdek. Tudja ezt jól a fővárosi központ, s ezért hozza, küldi ide javaerőit: a nagy írónőt Tormay Cecíliát, Hohentlohe Egon herceget, Szemere Béla dr-nét, Kiss Károly központi titkárt, Gregersen Emmát és Zichy Rafaelnét. A közönség viszontláthatja dr Molnár Imre dalénekest, aki az őszön a „Magyarság” estélyén mindnyájunkat elragadott.

Hisszük, hogy a mai 6 órával kezdődő Vigszínházi estéről, a holnapi Istentiszteletekről és azután végbemenő városközi megalakulásról, amelyen az említettek kivül Milotay István nemzetgyűlési képviselő is felszólal, megerősödött lélekkel és az eddiginél nagyobb lelki energiával távozik a keresztyén magyar nő, mikor tudatára ébred a fömörülésben rejlő nagy hatalomnak és erőnek, amely országokat hoz létre és egy lecsontult árva hazát épen és egészségben adhat át lélekben megújult gyermekeinek.

A Csokonai-kör a megszállott területi műemlékekért. A Csokonai-kör választmánya tegnap délután folytatta december 9-én megkezdett ülését. A választmány tagjai nagy érdeklődéssel szemlélte Haranghy Jenőnek Csokonai műveire készített száz pompás illusztrációját és a legnagyobb örömmel és elismeréssel üdvözlötek Haranghyt a rendkívüli sikerért, Löfkovits Arturnak pedig köszönetet mondtak, hogy lehetővé tette Haranghynek az illusztráció előállítását. A választmány megbizta az elnökséget, hogy az illusztrált Csokonai kiadásra vonatkozólag tegyen lépéseket. A választmány egyhangú helyesléssel fogadta az elnökség által előterjesztett nyilatkozatot, amellyel az elszakított területeken előfordult barbár szobborrombolásokat elítéli és ellene tiltakoznak. A tiltakozó szöveget megküldik a Kiszaludai Társaságnak, hogy juttassa el az illetékes külföldi kulturális egyesületekhez. A módosított alapszabályok letárgyalása után — ahol a gondnokságot köszönetet szavaztak Csobán Endre levéltárosnak, Némethy László szobrászművésznek Dante-plakettjéért és Bessenyei Gyula műasztalosnak a díszes foglalatért meleg köszönetet mondtak s ezzel az ülés véget ért.

Nagyatádi bucsuzik. Nagyatádi Szabó István v. földmívelésügyi miniszter tegnap meglehangu levelet intézett Debrecen városához. A volt földmívelésügyi miniszter köszönetet mond a városnak azért, hogy őt minisztersége idején támogatta. Kéri a várost, hogy őt jóemlékben továbbra is tartsák meg.

Mayer János földmívelésügyi miniszter leiratot intézett Debrecen városához, melyben bejelenti, hogy hivatalát elfoglalta, egyben kéri a várost, hogy munkájában támogassa.

A Központi Sajtóvállalat ezidén minden eddigi tapasztalatot felülmúló módon igyekszik kedvébe járt olvasóinak s ezért az Új Nemzedék, Nemzeti Újság és Képes Krónika számainak háromszoros terjedelemben a legbővebb tartalommal jeleníti meg. A Nemzeti Újság és Új Nemzedék valóságos számok oly tartalma, hogy azoknak meg nem szerzése kétségtelen mulasztást jelent minden a közügyek és művészeti újdonságok iránt érdeklődők számára. — A Képes Krónika szintén a legjobb magyar írók tollából eredő szépirodalmi közleményekben, tréfákban, a divat és sport összefoglaló újdonságaiban, rejtvényekben gazdag karácsonyi számot ad. Ezenfelül egy 150.000 koronás pályázatot hirdet, melynek feltételei lehetővé teszik, hogy a Képes Krónika egész olvasótáborára nagyszertű eséllyel értékes nyereményekhez jusson. A Képes Krónika karácsonyi száma művészi színnyomású gyönyörű alkalmi borítékban, pazar bőkezűséggel kiállított gazdag tartalommal jelenik meg. Felhívjuk olvasóinkat, hogy e szám megszerzését már eleve biztosítsák maguknak és ezért a leghelyesebb, ha azt már előre megrendelik a kiadóhivatalnál, Budapest, V., Honvéd-utca 10. A Nemzeti Újság, Új Nemzedék és Képes Krónika karácsonyi számaikhoz egy művészi kivitelben készített tárcanaptárt mellékel. A Központi Sajtóvállalat e figyelemmel is kedvébe kíván járti kiadványai állandó olvasóinak. — A Képes Krónika karácsonyi száma 20 korona.

Eljegyzések. Pataki István—Szabó Rózával, Jójárt István—Kornák Veronával, Neumann Márk—Weisz Etelkával.

Öngyilkos lett a rendőrségi fogdában. Biró Piroska, 22 éves pincoresány többibben volt már a rendőrségi fogház lakója. Legutóbb újra a rendőrségi fogházba került. Tegnap este ott öngyilkossági kísérletet követett el, gyufa és bagódatot ivott. A mentők beszállították az Augusztá-szanatóriumba. Állapota súlyos, eddig még nem lehetett kihallgatni. Annak a kiderítésére, hogy miként jutott Biró Piroska a fogdában a mérges oldathoz, megindult a vizsgálat.

Budapest a japán pedagógiai világiállításán. A főváros tanácsa elhatározta, hogy részt vesz a Nagasakiban rendezendő japán kiállításán, amelyre minden európai nemzet küld ki anyagot. A kiállítás anyagát a főváros pedagógusai közül felkért bizottság állította össze és mielőtt rendeltetési helyére küldenék, lehetővé teszik a nagyközönség számára is, hogy megtekintse. A kiállítás megnyitása december 18-án lesz a pedagógiai szemináriumban. Mária Terézia-tér 8.

Helvey Erzsébet, a Csokonai-színház primadonnája szolid, megbízható szobalányt keres. Jelentkezés d. u. 4—5 óra között, Széchenyi-utca 23. I. e.

ben a román király személyével kapcsolatos állítások alaptalanok és koholtak.

Vázsonyi Vilmos hosszasan fejtegette a mentelmi jog sérelmét. Két óras beszédének első felében a mentelmi jog jogi fogalmát fejtegette, kapcsolatban a letartóztatott politikusok esetével. Az igazságügyminiszterrel szemben azt vitatja, hogy a Háznak joga van vizsgálni azt, hogy a képviselőket milyen eljárásnak adja ki. Ezután kifejti azt, hogy rögtönbíráskodó eljárásról nem lehetne szó.

— Ami pedig a politikai dilettumot illeti, ilyen eseteknél a büntetés kiszabása kisebb büntetés, mint hogyha nem büntetik a politikai bűncselekmény elkövetőjét.

Ezután Gömbös Gyula beszédére reflektálva azt hangsúlyozza, hogy ő nem a király érdekében kifejtendő propaganda végett jött vissza Magyarországra. Ő annakidején a királynak kijelentette, hogy *közválsági érzelmű*, de a jogfolytonosság szempontjából szolgálni kívánja. Azért legitimista, mert a jogfolytonosságban látta a tényezőt arra, hogy Magyarország integritását vissza lehessen szerezni.

A kisebbségi előadói véleményt fogadja el. Elnök ezután szünetet rendelt el.

Rassai üljön le

Bottlik József alelnök: Vázsonyi Vilmos beszéde alatt Rupert Rezső olyan kijelentést tett, mintha a szegedi politikusok tivornyáztak volna. Ez a kijelentés sértő, mert épen Szegedről indult meg az ország regenerációja, (Nagy zaj. Elnök rendreutasítja Szilágyi Lajost, Rassait pedig felszólítja, hogy üljön le.)

A szegedi kormánynak nagy érdeme, hogy a hitet és reményt fenntartotta az országban, ennél fogva Rupert Rezső képviselő urat a szegedi kormányra tett kijelentéséért rendreutasítja.

Rassai Károly a házszabályokhoz kért szót. A házszabályok értelmében — mondja, az elnöki székről politikai kijelentést tenni nem szabad.

Bottlik József alelnök: Senki sem vonatja kétségbe, hogy a forradalom után a szegedi kormány volt az első törvényesen elismert kormány, tehát az ország konszolidációja innen kezdődik.

A Ház a Hir ellen

Giesvein Sándor hozzájárul a kisebbségi vélemény előadóinak javaslatához.

Róbert Emil, betérjeszti a bizottságnak a lakásépítésről és Magyarország külkereskedelméről jelentéseit.

Elnök bejelenti, hogy a *Hir* című pécsi lapban egy a nemzetgyűlést sértő cikk jelent meg. Felteszi a kérdést, hogy kívánja-e a Ház, hogy ez ellen az eljárás megindíttassék.

A Ház hozzájárul az elnök javaslatához. Elnök bemutatja Debrecen város feliratát a status rendezése tárgyában.

Ülés vége este 8 órakor.

A pénzügyminiszter programja

Budapest, dec. 16. Az országos pénzügyi tanács ülésén Kállay Tibor pénzügyminiszter ismertette programját. A tanács megnyugvással vette tudomásul, hogy semmiféle meglepetésszerű intézkedést a miniszter nem tervez.

Külkereskedelmünk és a népszövetség

Genf, dec. 16. A népszövetségnél a legújabb nemzetközi megállapodások között szerepel a Magyarország és Németország között megkötött kereskedelmi szerződés, továbbá a Magyarország és Bulgária, valamint a Magyarország és Svájc között megkötött kereskedelmi egyezmények.

Cseh szenet kapunk

Budapest, dec. 16. A csehekkel kötött kompenzációs megállapodás alapján a lekötött 10 ezer vagon ostrai szén leszállítása megkezdődött. Az első szénvontat megérkezését mára várják. A szén mázsánként határállomáson átvéve 450 koronába kerül.

Ítélet a Szent-Királyi-Freund-perben

Most egy éve, 1920 decemberében feltűnéskeltő incidens játszódott le Debrecen város törvényhatósági közgyűlésén. Szent-Királyi Tivadar, a római katolikus hitközség elnöke azt állította dr. Freund Jenő ügyvédéről, hogy mint a zsidó hitközség alelnöke, a galíciai zsidók és árdragítók üzemeit politikai és más befolyásával védelmezte s így hozzájárult a tisztességes kereskedelem lezüllesztéséhez. Freund az utcán szerzett tudomást arról, hogy mit állított róla Szent-Királyi, mire felrohant a közgyűlési terembe. Az előszobában összetalálkozott Szent-Királyival és rákiáltott:

— „Hová szökök, te gazember?” — majd a közgyűlési teremben azt kiáltotta Szent-Királyi felé: — „A pofon elől szökött meg.”

Szent-Királyi pedig további beszédében impertinens embernek nevezte Freundot.

Az egész ügy a járásbíró előtt folytatódott. Ugyanis Szent-Királyi becsületsértés miatt feljelentette Freundot, míg Freund rágalmazás és becsületsértés miatt emelt vizsonvádat.

Első ízben Batta István járásbíró hozott ítéletet, aki Freundot 1 havi fogházra és 6000 koronára pénzbírságra, Szent-Királyit 1 havi fogházra és 4000 koronára pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet azonban a kir. törvényszék megsemmisítette s a járásbíroságot új tárgyalás megtartására utasította.

Az új tárgyalás Jankovich Jenő járásbíró előtt folyt le, aki több tárgyalást tartott már ez év folyamán ebben az ügyben s elrendelte a valódiság bizonyítását.

Folytatólagos főtárgyalás

Tegnap délelőtt volt a hosszúra nyúlt per utolsó napja. A tárgyalás elején szembesítették a legutóbbi tárgyaláson kihallgatott két tanút, Nagy Böskét és Burai Sándort, akik arra vonatkozólag tettek vallomást, hogy Freund Jenő járta-e ki Nagy Samu trafikengedélyének visszaadását, vagy pedig Benedek János, most megválasztott nemzetgyűlési képviselő. Burai szerint Freund, Nagy Böske szerint Benedek volt a kijáró. Mindketten fönntartották eredeti vallomásukat.

Ezután Nagy Samut, Mile Pált, Popovics Gyulát és dr. Magoss Györgyöt hallgatták ki. Popovics és Magoss azt vallják, hogy Freund az oláh katonai parancsnokságnál sürgette az árdragító zsidók letérését. Ezt vallotta Lintner Sándor kir. közjegyző is. Mile Pál rendőrségi kijárásokról vallott. Hibáztatom Freundot — mondotta — hogy a *tisztességtelen zsidók mellé állott, belékapaszkodott a kajtánjukba s mindent elkövetett, hogy a hatósági intézkedéseket megghiúsítsa*. Megnehezítette a galíciaiak kisép-rözését a városból. Ezt mondom ma is.

Freund Jenő: Ez a tanu magánvéleménye!

Mile emlékezteti Freundot, hogy egy bűnügyi feljelentés is volt ellene előtte, amit később visszavontak.

Ezután felolvasták Polónyi Dezső és Ozory Istvánnak Freundra nézve kedvező vallomásait, majd Székely Ede vallomását zárt ülés keretében ismertették.

Rancsik Jenő dr. rendőrkapitány jelentéketellen vallomása után Szent-Királyi emelkedett szólásra.

Freund Jenő sikkasztott

A bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag van megjegyzésem — mondotta Szentkirályi. Megdöbentőnek tartom, hogy olyan ember vágta a szemembe azt a sértő kifejezést, hogy gazember, aki az ügyfele által rábizott pénzt *eisikkasztotta*. Becsátolom a fegyelmi uton kimondott marasztaló ítéletet, sőt a Kuria fel-emelte a rá kirótt pénzbírságot. Ezelőtt körülbelül 15 évvel történt.

Ezután Freund Jenő beszél s indítványozza, hogy a másik oldalon is rendeljék el a legszélesebb körű bizonyítást, mert ő is tud Szent-Királyiról egy és más diffamáló dolgot. Szent-Királyi 1920 december 8-án az Első Takarékpénztárban kényszerített két tisztviselőt, hogy 500 ezer koronát a folyószámla terhére, illetőleg az ő javára írjon, vagyis hamis tételt vezettek be az üzleti könyvbe. Fel akarja ol-

vasni egyik helybeli lap forradalmi számát, amelyben Szent-Királyi üdvözi a tanácskörtársaságot.

Jankovich járásbíró azonban mindkét részről a bizonyítás kiegészítésére irányuló előterjesztést elutasítja, amiért úgy Szent-Királyi, mint Freund semmiségi panaszt jelentett be.

A perbeszédék

Elsőnek Debreceny Barna, Szent-Királyi képviselője mondja el vádbeszédét.

— Ez a per — mondotta — nem Szent-Királyi és Freund harca, ez a *vildgnézeti küldönb-égek küzdelme*. Szent-Királyi a keresztény társadalom vezetőembere, míg Freund a zsidók szellemi vezére.

Ismerteti ezután a zsidóság történelmi szerepét, különösen a kereskedői életben történt térfoglalásukat. Különösen a zsidó kereskedők között van meg a lazább, könnyebb erkölcsi felfogás. Freund Jenő is elsősorban zsidó s csak azután magyar!

Freund Jenő igenlőleg int a fejével: Igen, ugy van!

Debreceny ezután kifejti, hogy Freund a zsidóság tuskéit is védelmezte s így hozzájárult a tisztességes kereskedelem lezüllesztéséhez. A zsidók érdekeit védte mindig. Hivatkozik Rostás István, Mile Pál, Komlóssy Pál, Pető Pál rendőrtisztek terhelő vallomására, akik bizonyították, hogy Freund *tulságosan védte az árdragító s kitoloncolásra ítélt galíciai zsidókat* s velük szemben is érezte törvényhatósági bizottsági tagságát.

Hivatkozik Nagy József volt pénzügyigazgató, Burai Sándor, Horváth Anna terhelő vallomására, akik bizonyítják, hogy Freund hozzájárult a tisztességes kereskedelem lezüllesztéséhez. Gergely Jenő dr. Freund volt ügyvéd-társa is megszakitotta vele az összekötést. Fialkovic Jenő és Székely Ede arra vonatkozólag tettek terhelő vallomást, hogy Freund az oláhoknál járt közben a zsidók érdekében. Kéri Freund szigorú megbüntetését és Szent-Királyi felmentését.

Engem Szent-Királyi és a rendőrség üldöz...

Ezután Freund Jenő mondott hosszabb beszédet. Hogy ez nem Freund és Szent-Királyi pere volna — mondotta — hanem világnézetek küzdelme, ezt tagadom.

Ezután hosszasan foglalkozik a per előzményeivel. Engem Szent-Királyi üldöz és ő akar mindenáron lehetetlenné tenni, talán azért, mert utjában vagyok. A rendőrség is hajszát indított ellenem, mivel rájöttem, és szóvá tettem, hogy egyes rendőrtisztek a fegyverviselési engedélyekkel visszaéltek. A rendőrtisztviselők akciójába kapcsolódott be Szent-Királyi támadása.

Gergely Jenő ügyvéd — replikázot tovább — nem lépett ki tőlem, de én léptem ki. Azt hiszem, hogy neki, az *ujdonsült kereszténynek* kínos is lett volna egy exponált zsidóval való együttműködés.

Ezután az egyes tanuvallomásokkal foglalkozik. Rostás Istvánnal régen haragos viszonyban voltak, Komlóssy Pál vallomása a teljes *valótlan vallomások típusa*. Kéri a felmentését és Szent-Királyi elítélését.

Ezután Szent-Királyi, Debreceny, majd újra Freund replikáznak, sokszor sértő és késhegyig menő szenvedélyes hangon.

Az ítélet

A perbeszédék után azonnal kihirdeti Jankovich bíró az ítéletét, mely szerint *bűnösnek mondja ki Szent-Királyit rágalmazás vétségében s ezért 10 ezer korona fő és 1000 korona mellékbüntetésre ítélte; bűnösnek mondja ki továbbá úgy Freundot, mint Szent-Királyit kölcsönös becsületsértés vétségében, azonban a kölcsönösség alapján mind a kettőt felmenti.*

Szent-Királyi büntetésének végrehajtását a bíróság 3 évre felfüggeszti.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság Szent-Királyi büntetlen előéletét, hogy a beszédével *közérdeket kívánt szolgálni*.

Szent-Királyi fellebbezett az ítélet ellen, míg Freund megnyugodott. Másodfokon a kir. törvényszék fog dönteni.